

Изх. № 783/30.09.2025

До Красимир Вълчев,
Министър на образованието и науката

Относно: Становище на фондация “Заедно в час” по проект на Наредба за управлението на качеството в институциите от системата на предучилищното и училищното образование

Уважаеми министър Вълчев,

Фондация “Заедно в час” поздравява Министерството на образованието и науката за изготвянето на проект на Наредба за управлението на качеството в институциите от системата на предучилищното и училищното образование, както и на рамки с критерии и индикатори за измерване на качеството.

Убедени сме, че **приемането на общоприет стандарт за качество, както и ефективното му прилагане в образователната система, е ключова реформа.** Тя би повишила качеството на образованието в България във всичките ѝ аспекти – резултати и благополучие на децата и учениците, ефективност на преподаването, подготовка на децата и младежите за изискванията на съвременния свят, оптимална среда за работа на педагогическия и непедагогическия персонал.

Стандартът е начин да се проследи напредъкът на образователните институции по обективни критерии, защото включва елементи на качеството, които в момента остават отвъд обхвата на националното външно оценяване и държавните зрелостни изпити. Не на последно място приветстваме факта, че предложената рамка за училищното образование е резултат от структуриран процес, който включва експертността на представители на различни заинтересовани страни. Бяха взети предвид гледните точки на над 70 представители на учителски, директорски, синдикални, браншови и граждански организации в рамките на работна група, създадена по предложение на министъра на образованието и науката през август 2023 г. Добра стъпка беше и апробирането на рамката в изпълнението на национална програма на МОН през 2024 г. и събирането на обратна връзка за прилагането на процеса по самооценка от над сто училища в цялата страна. Бихме окуражили МОН да прилага такъв подход и за останалите ключови инициативи и предложения за реформи напред, защото той осигурява прозрачност, диалог, възможност за обсъждане на различни гледни точки и дава възможност гласът на заинтересованите страни да бъде чул.

Вярваме, че ефективното прилагане на стандарта ще бъде полезно в няколко конкретни посоки:

- Директорите и учителите ще получат насоки за това как да създадат работеща визия и цели на работа в своите детски градини и училища, както и с какви инструменти могат обективно да измерват напредъка на децата и учениците си.
- Всяка детска градина и всяко училище ще могат да съставят своя собствена рамка за качество спрямо контекста, в който работят.
- Институциите от сферата на образованието, както и обществото, ще разполагат с конкретни и прозрачни индикатори за проследяване на напредъка на детските градини и училищата и качеството на образованието като цяло.

Използваме възможността да отправим няколко предложения за допълнения към Наредбата, които смятаме, че биха създали възможности за ефективно прилагане на системата за самооценка в детските градини и училищата.

1. Изчистване на ролите на комисията за управление на качеството и педагогическия съвет

В проекта е записано, че и комисията за управление на качеството, и педагогическият съвет предлагат рамка за качество в съответната институция, както и дейностите и процедурите за самооценяване. С оглед ясното разпределение на ролите препоръчваме да се изясни коя структура отговаря за цитираните стъпки от процеса.

2. Включване на експерт по управление на качеството в РУО

За да се прилага наредбата ефективно и без формализъм, детските градини и училищата имат нужда от подкрепа от подготвени по темата наставници. Най-оптимално според нас би било, ако във всяко регионално управление на образованието бъде назначен експерт по управление на качеството, подготвен и обучен в прилагането на целия процес по самооценка, вкл. събиране и анализ на данни, избор на индикатори за измерване на качеството, създаване на работещ план за развитие на институцията и др.

3. Подкрепа за детските градини и училищата да прилагат стандарта

В помощ на институциите от системата на предучилищното и училищното образование при прилагането на стандарта може да бъде още:

- цялостен процес по обучение и подкрепа на детските градини и училищата за ефективно приложение на процеса по самооценка;

- интернет платформа с различни инструменти за измерване на качеството (въпроси за анкети, насоки за фокус групи, примерен план за развитие на качеството и др.);
- създаване и разпространение на наръчник в подкрепа на комисиите по качество.

Оставаме на разположение за последващи разговори. Ще очакваме да се свържете с нас при нужда от допълнителна информация във връзка с направените предложения.

С уважение: Траян Траянов
Изпълнителен директор
Фондация “Заедно в час”